

Zachęcamy do głosowania w internetowym konkursie Modernizacja Roku & Budowa XXI w.

11 września 2023

kategoria:

Aktualności

Modernizacja Roku & Budowa XXI w.

Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu wraz z zagospodarowaniem terenu to rekordowa inwestycja w naszym mieście. Warto oddać swój głos właśnie na ten obiekt.

[**LINK DO GŁOSOWANIA**](#)

Kopalnia Węgla Kamiennego „Saturn” w Czeladzi powstała w latach 1883-1886. W 1993 roku została postawiona w stan upadłości i zamknięta w 1996 roku. Czeladź utraciła największy zakład przemysłowy, który przez ponad 100 lat był źródłem dobrobytu miasta i jego mieszkańców, który tworzył historię i wzbogacał jego tradycję. Przez lata budynki po byłej kopalni ulegały znacznemu zniszczeniu, smutny widok przypominał mieszkańcom o upadku górnictwa węglowego w Zagłębiu Dąbrowskim. Stopniowo Miasto Czeladź, zaczęło remontować i odnawiać budynki dawnej kopalni, przywracać im drugie życie. Powstała Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia, budynek dawnych warsztatów elektrycznych po remoncie stał się siedzibą Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej SATURN. Ostatnią inwestycją miasta jest wyremontowany i odnowiony budynek dawnej cechowni, łaźni, szatni i administracji kopalni Saturn - Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu wraz z zagospodarowaniem terenu, z zachowaniem pierwotnej bryły obiektu, co przybliży wyglądem zewnętrzną bryłę budynku z początku XX w. Obecnie teren po byłej kopalni jest powodem do dumy dla mieszkańców Czeladzi oraz regionu.

W ramach inwestycji powstał obiekt o charakterze centrum kultury, gdzie znajdzie się siedziba filii Miejskiej Biblioteki Publicznej, muzeum poświęcone węglowej tradycji regionu wraz z salą konferencyjną oraz częścią gastronomiczną, działającą na potrzeby osób korzystających z infrastruktury kulturalnej. Projekt jest zatem jednym z wielu planowanych działań, służących zachowaniu i popularyzacji dziedzictwa kulturowego, oraz

zwiększeniu oferty kulturalnej regionu (utworzenie centrum kulturalnego z bazą biblioteczną i muzealną). Przedmiotowy obiekt składa się z budynku głównego oraz części przeznaczonej na bibliotekę. Budynek główny na planie prostokąta posiada dwa wejścia wysunięte na północ, także na planie prostokąta. Od południa, w tylnej części obiektu, znajduje się część biblioteczna, zlokalizowana prostopadłe w stosunku do bryły głównej budynku. Bibliotekę zaprojektowano jako prostopadłościenną bryłę. Bryła budynku biblioteki została wizualnie zróżnicowana od historycznej formy budynku głównego.

- Forma budynku głównego została przywrócona zgodnie z dokumentacją archiwalną do stanu z roku 1911. Budynek główny podzielono na następujące segmenty:

- segment 1: od wschodu - strefa wejściowa,
- segment 2: sala edukacyjna wraz z salą konferencyjną, częścią biurową oraz wieżą widokową,
- segment 3: sala ekspozycyjna z magazynami.

W zachodniej części znajduje się część wejściowa (segment 1) – niższa bryła od pozostałej części obiektu, przykryta dachem dwuspadowym z świetlikami dachowymi montowanymi w połaci dachowej. Od strony północnej ma zaakcentowane wejście ozdobną ścianą szczytową.

Bryła sali edukacyjnej przykryta dachem dwuspadowym (najwyższa część budynku poza wieżą) od strony południowej z częścią niższą przykrytą dachem spadzistym jednospadkowym (biura). W centralnej części budynku zlokalizowana jest dominanta w postaci wieży widokowej z transparentnym zegarem. Bryła wieży zlokalizowana jest od północnej strony budynku i przykryta jest dachem czterosпадowym. Od strony wschodniej znajduje się sala ekspozycyjna przykryta dachem dwuspadowym. Od strony północnej, wschodniej i południowej sala ekspozycyjna ma niższe obejścia przykryte dachem spadzistym jednospadkowym (magazyny).

- Forma biblioteki składa się z dwóch części: budynku (odtworzanego po formie istniejącego, które kiedyś stanowiło zaplecze administracyjne kopalni) oraz obejścia – dobudowanej formy przypominającej bryłę węgla. Ideą zaprojektowania obiektu biblioteki było stworzenie nowoczesnej bryły oraz dodanie nowej jakości do zabytkowego obiektu. Dlatego też, nowa prostopadłościenna forma niejako „zagarnia” - odbudowuje dawne skrzydło. Poprzez zastosowanie czarnej siatki cięto ciągnionej, nawiązującej także do idei „bryły węgla” oraz dużych przeszkleń, nowa forma jest nowoczesna w swym wyrazie, jednocześnie wpisuje się w industrialny charakter zabytku pokopalnianego.

- W dwukondygnacyjnej części muzealnej na parterze zlokalizowano salę edukacyjną i ekspozycyjną, pomieszczenia biurowe i pomieszczenia magazynowe, natomiast na piętrze salę konferencyjną, której forma także przypomina bryłę węgla. Sala edukacyjna znajdująca się na parterze to otwarta przestrzeń z przeznaczeniem na edukacyjne funkcje muzeum.

Ponadto obiekt został w pełni dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wykonanie: szerokich korytarzy oraz drzwi, lady recepcyjnej na dwóch poziomach, windy osobowej o odpowiednich wymiarach, strefy przycisków wewnątrz kabiny na odpowiedniej osiągalnej dla osób na wózku wysokości, panelu dyspozycyjnego przy windzie, który został wyposażony w opis alfabetem Braille’a oraz sygnalizację dźwiękową, sanitariaty dostępne bezpośrednio z głównych traktów komunikacyjnych, przystosowane toalety. W budynku dla osób z dysfunkcjami wzroku zostały wykonane oznaczenia drzwi do pomieszczeń opisami w alfabecie Braille’a. Na zewnątrz budynku: w miejscach skrzyżowań ciągów pieszych wykonano nawierzchnię z kostki integracyjnej, płyty naprowadzające dla osób z dysfunkcją wzroku, oraz pochylnie dla osób niepełnosprawnych. Możliwość obserwacji przez osoby niepełnosprawne widoku z wieży zegarowej za pomocą zestawu interaktywnego do wizualizacji panoramy w czasie rzeczywistym bez konieczności wchodzenia na wieżę.

We wnętrzu budynku znajduje się odrestaurowana dużych rozmiarów płaskorzeźba, wykonana przez regionalnego artystę Eugeniusza Samka, przedstawiająca górników i pracownice górnicze, która zainstalowana została we wnętrzu cechowni w latach 70 – tych XX wieku. Owa realizacja plastyczna należała do rzadkich przykładów twórczości artystycznej instalowanej w przestrzeni industrialnej. W ramach projektu wykonano również zagospodarowanie terenu wokół obiektu z urządzeniem placu zabaw dla dzieci, odpoczynku dla dorosłych oraz miejsc parkingowych.

Postindustrialne Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego w Zagłębiu wraz z zagospodarowaniem terenu wraz z Centrum Usług Społecznościowych i Aktywności Lokalnej SATURN i Galerią Sztuki Współczesnej Elektrownia, tworzą spójną pamiątkę górniczej przeszłości miasta Czeladź i wciąż silnej tradycji górniczej.

